

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-ujtöze 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésében,
és a kiadóhivatalban. (Nagy-ujtöze 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkalmán külön megállapításra kerül. Helyes díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.

Nyitási közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések felvételének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-ujtöze 1702. sz. a.)

Kéziratok nem adódnak vissza.

A függetlenségi eszme terjedése.

Debreczen, május 2.

(K. B.) Ellenállhatatlanul hódít a függetlenségi eszme. Hódít az igazság erejével, hódít a nemzet lelkeiben élő aspirációk varázsával. Hódító útjában nem gátolhatja semmi, legkevésbé az üldözés, hisz éppen a mátyórok vére által öntözött földből fakadt ki a nemzeti függetlenség terebélyes fája!

Nem lehet olyan magyar ember, aki a függetlenségi aspirációkat ne osztaná. Lehet, hogy opportunitásból, vagy kislelkűségből nem meri kibontani azt a zászlót, melyre a függetlenség van jelölve, de azért szíve mégis megdobban a nemzeti függetlenség nagy gondolatától. Maga a magyar nép, mely századokon át küzdött és vérzett a függetlenségi eszméért, mely lelkesülten követte a Bocskayak és Rákócziak dicsőséges lobogóit, ma is a függetlenségi törekvések rendíthetetlen híve. Nézzetek meg a magyar választó kerületeket: csekély kivétellel majdnem valamennyi függetlenségi párti képviselőt küldött a parlamentbe, úgy hogy minden tulás nélkül kimondhatjuk, hogy a függetlenségi párt és a magyar nemzet egy fogalmat képeznek. Azon magyar kerületekben, melyekben a függetlenségi párt nem győzhetett, vagy a hivatalnok-sereg és a zsidóság megrendelt szavazataival érték le, vagy pedig az ugynevezett »helyi érdekek« lőterbe tolása okozta a függetlenségi párt vereségét, — de azon kerületekben, hol a választók meggyőződése szabadon nyilvánulhatott, mindenütt a függetlenségi párt zászlói jutottak diadalra s a választókerületek térképeire vetett futólagos tekintet is meggyőző bennünket a felől, hogy a magyar nemzetnek nem zöme, hanem óriási többsége alkotja a függetlenségi pártot.

Eddig azonban az volt a hiba s azért nem juthatott a függetlenségi párt a parlamentben többségre, mert idegen ajku honfitársaink mindig inkább a kormányt támogatták, mint a függetlenségi pártot. Ausztriának azon vétkes bujtoga-

tása, mely a szabadságharc alatt nyílt lázadásra s testvér-harczra ingerelte a nemzetiségeket, nem maradt hatás nélkül. — nemzetiségek egy része a függetlenségi eszmé még ma is olyan törekvésnek tartja, mely ellen nekik állást kell foglalni. Így történt, hogy az újvidéki kívül alig van olyan nemzetiségi kerület, mely függetlenségi párti képviselőt választott volna.

Most azonban öröndetesebb felfogás kezd a nemzetiségek körében hódítani, a minék tanubizonyosága az újvidéki kerület is. A szomorú emlékü Szentamónson a szerb radikálisok vezérferfiái elhatározták, hogy pártját szervezzenek a függetlenségi és 43-as párt elveinek alapjaira s csak azt óhajlják, hogy a párt vegye fel programjába, miként biztosítja a szerb görög keleti egyház autonómiáját s azonfelül ragaszkodik a választási manifesztumában és felirati javaslatában is hangoztatott elvéhez, hogy a nemzetiségi törvény végrehajtását követeli. A szerb radikálisok már érintkezésbe is léptek az orsz. függetlenségi és 48-as párttal, mely a közleledést természetesen örömmel fogadta, valamint örömmel fogadja minden magyar ember, mint a szebb jövőnek, a magyarországi különféle népek testvérülésének egyik zálogát!

Mi nagy fontosságot tulajdonítunk annak, hogy éppen a szerbek köréből indult e közleledés. Magyarok és szerbek együtt küzdöttek hajdan a hódító oszmán uralom ellen s a hazájokból kiűzöttek szerbeknek a magyar nemzet vendégszeretete adott új hazát. Később azonban Ausztria elhittette köztünk a viszály magvát. Már a Rákóczi-féle szabadságharc alatt föl tudta használni Ausztria a szerbek egy részét a magyarság ellen, 1848/49-ben pedig a legádázabb testvérharcz dult magyarok és a felbujtatott, tévutra vezetett szerbek közt. De azért a szerbek jobbjai mindig érezték azt, hogy a szerb nép sorsa azonos a magyar nemzetével s nekik nem egymás ellen, de egymás mellett kell küzdeni. Kiváló bajnokai voltak ezen helyes és üdvös

iránynak: Damjanics, a rettentetlen honvédtábornok és a közelmúlt napokban elhunyt Csernovics Péter, az igazi, az önzetlen hazaszeretet mintaképei.

Miért ne követhetnek a szerbek ezeknek a példáját? Kívánatos is, hogy kövessék s a magyar nemzet fátyolt vetvén a multra, örömmel nyujt testvéri kezét a szerb népnek, mely a magyarországi nemzetiségek közt kiváló helyet foglal el. Öszintén óhajjuk, hogy e testvérülés létrejöhön s ennyisszen el a régi viszály, mely már annyi bajnak volt okozója!

A szenttamási szerb értekezletnek nagy kihatása lehet a délvédeli politikai viszonyokra s üdvös átalakításokat idézhet elő. Ha a függetlenségi eszme a délvédeli lakosságot is áthatja, akkor az aldunai határt, mely ma még igen veszélyes pont, nem kell többé féltünk. A függetlenségi párt azonban még itt nem állhat meg, hanem újabb hivatásokat kell szereznie a dicsőséges és diadalmas lobogó alá. Ott vannak a bánági svábok, a felvédeli németek, tótok és ruthének, kik hajlandók a függetlenségi eszme befogadására. Ezeket kell megnyernünk s akkor miénk lesz a többség!

A függetlenségi eszme győzelmét nem gátolhatja meg többé semmi hatalom. Ezen eszmé a jövő, ezen eszme győzelméhez fűződik a még dicsőségesebb második ezredév reménye!

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése április 30-án. —

A képviselőház szombati ülésén megválasztották a kuriai bírásokadósról szóló javaslat tárgyalására kiküldendő harmincztagú bizottságot. Ezt megelőzőleg Thaly Kálmán sürgette a választ a debreczeni katonai ügyben tett interpellációjára. Az indenniti-javaslathoz Kolozsvári Kiss István, Sággy Gyula és Kemény Pál szólottak hosszasan. Utóbbiak rövid, személyes polemikája is volt Fenyvessy Ferenczcel. Kun Miklós kérésére a javaslat tárgyalásának a folytatását hétfőre halasztották. Az ülés végén Szilágyi Dezső igazságügyminiszter válaszolt Gullner Gyula interpellációjára a katonai büntetőtörvénykönyv reformálása kérdésében. Gullner, Fabinyi Teofil és az igazságügyminiszter fel-

szólása után a ház a választ tudomásul vette. Ugyancsak szombaton választott Szilágyi Dezső igazságügyminiszter Polónyi Géának az ügyészi indítványok közzététele ügyében hozza intézett interpellációjára is. Polónyi Géa Fenyvessy Ferencz és az igazságügyminiszter ismételt felszólalására a képviselőház ezt a második választ is tudomásul vette. Ónody Géza interpellációjának a meghallgatását, az idő előrehaladott volta miatt, a szerdai ülésre halasztották.

BELFÖLD.

Ankét az árvaügyek érdekében.

A belügyi igazgatás keretében az árvaügynél alig van valami elhanyagoltabb közigazgatási ág. A belügyminiszteriumban naponként érzik az idevonatkozó intézkedések hiányosságát. Ennek fogva a belügyminiszter elhatározta, hogy e fontos humanitárius és közigazgatási ügy érdekében, a megyei és köztörvényhatósági árvaszéki elnökök részvételével ankétet hív össze még ez év folyamán. Az idevonatkozó javaslatban — egyebek között — a magán gyámok felelősségének elve is szigorúan érvényesítve lesz, még pedig akként, hogy a magán gyámok az illető hatóság részéről bármikor és azonnal felelősségre lesznek vonhatók.

Diszbandérium a koronázási jubileumra. Nagy nemzeti diszbandériumot szervez báró Atzél Béla orsz. képviselő a koronázási jubileum alkalmára. A bandérium szervezete nagyszabású leendő. Részt vesznek benne a magyar arisztokrácia tagjai is és más előkelőségek. A jubileumi ünnepeknek fényét a bandérium kiválóan emelni fogja. A diszbandérium 6 Felsőelj. 7-én fogadja az indóházban azután pedig a várpalotáj fogja felkíséri.

A zsidó vallás egyenlőségjének tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszter törvényjavaslatot fog benyújtani a képviselőházhoz, mely az E-g értesülése szerint így hangzik:

I. Az izraelita vallás a bevett vallások sorába vétetik fel.

II. Az izraelita vallásnak a többi bevett valláshoz való viszonya későbbi törvényhozási intézkedések útján fog rendezetni.

KÜLFÖLD.

Oszták miniszter cseh vád alatt.

Oszták földön példátlan eset történt a reichsráiban: az ifju csehnek klubja indítványozta, hogy a képviselőház helyezze vád alá Schönborn gróf igazságügyminisztert, — s minthogy az indítványt negyvenen írták alá, az ügyrend értelmében nem lehetett megtagadni napirendre tűzését. — Szerdán fogja az ügyet a ház tárgyalni, addig az összes klubok foglalkoznak

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A SÍRKERT-ŐR.

— Regény Matyás király korából. —

Irta: V. Gaál Karolina.

(Folytatás.)

— Valaki elbeszélte neki a vár-rom történetét híven, a mint lázas szavaiból értém; sőt ezen fölül ismerni látszik Vaskó Gyézát, és szeretetre méltónak mondja! . . . Mily csoda, ezt fel nem foghatom! Lázában különös dolgokról beszél.

— Hiszen abban nincs csodálni való; ma reggel láthatta Gézát a temetőben. Hisz Etelka korán szokott a sírnál imádkozni! . . . Szólhattak egymással. Az ifju szem sokat lát, uram! De egészen természetes; ide jön az ifju uraság, a sírkertörnek szép leánya van, kihez leereszkedve beszél, és érdekes lesz előtte; mert az ő anyja sírkertesztjére füzérek rak! Etelka összeegyezteti a bünös apát erényes fiával, s az ifju kebel szerelmemre gyulad! Ez természetes! Ha ő sejtene, hogy neked megemléstől volt e jeles ifju apja, majd másképp gondolkodnék.

— De lázában azt is képzeli, mint tért vissza pusztá várába, s nem találta nőjét és gyermekét! Kitől tudja ezt?

— Tőlem nem! felelé a pap, látván Hegyessváry tekintetéből, hogy benne kételkedik. Tőlem nem! A mily igaz, hogy én itt állok!

— Elhiszem — felelé az öreg — de hogy tudom én azt meg?

— Lassanként; majd leszek én a lánykának orvosa és gyóntatója. Legyen ön nyugodtan.

Néhány nap múlva Etelka kezdett gyógyulni és ágyából kikelni. A pap mindig oly

órában tévé látogatását, mikor Géza kilovagolt; mert ez már egészen nála szállásolt. A pap kérte Hegyessváryt, hogy menjen ki a szobából, hagyja őt sok ideig a lánykával beszélgetni. Ez ki is ment, magához véve Bénit, a réten keresztül be az erdőbe mentek.

Délutáni idő volt; a pap leülvén Etelka varrósztala elibe, kérdé: »mit varrogat, mióta fent van?»

— Oltár takarót kezdtem himezni tegnap — felelé Etelka, leülvén egy ablakhoz, átellenben a pap irányában. Addig el fog készülni, míg e kápolna felépítettik.

Mily tisztelettel viseltetik kegyed, édes leányom! a boldogult urnó iránt, minden tettei mutatják! Tán nem is tudja pedig, mi csodás története volt a boldogultnak életében?

— Oh igen, jól tudok mindent; épen azért szánom őt. Vak szerelme dönté a bátyja családját veszélybe. Hála Istennek, hogy a lovag csatában halt el! mit érezhetett volna, szép vára helyett borzasztó romokat találva, nejét, gyermekét halva, kiket úgy szeretett!

— S ki tudta ezt kegyednek oly jól elmondani?

— Az öreg Sára, kinek anyja a boldogult urnó szolgálatában volt; s mindent elbeszél Sárának.

Meg van már egy! gondolá a pap. Miért nem tekintette meg édes leányom a romokat, hisz ott jártak a minap? Lásza, ha el nem hagyja vezetőit, azok szép élvezetben részesítették volna! Mind a kettő tudja a vár-romok közti járást.

— Voltam én ott! felelé eltűzesedve Etelka.

— Egyedül? No nézze meg az ember, mily merész kis leány! Nem ijedt meg ott?

— De megijedtem; mert egy idegent ta-

láltam ott, ki rémes szavakat sohajtott hallattomra, mire én elszédültem, melyből az idegen ifju ápolására tértem magamhoz. Este lett, egyedül ott nem maradhattam; kocsiháza haza hozott, s letett a réten; így jövék haza.

— Ki lehetett az idegen? tudja édes leányom?

— Akkor még nem tudtam!

— Pedig egykor korán reggel itt is járt a temetőben, kertemből láttam. Nekem egy távcsövm van, épen azzal tekintettem erre.

— Ugy hát engem is látott az idegennel beszélni?

— Láttam. De távcsövm segélyével még azt is láttam ám, miként hajta Etelka az idegen lovait ama kirándulás napon! Egymás mellett ültek elől! Nemde így volt? . . .

Etelka mélyen előre hajolva, elhalványult s remegett.

— No ne félj gyermekem! mondá a pap — atyád ezekről mit sem tud; ne is tudjon egyebet, hanem mond meg neki, hogy Sárától tudod a mondat. A romokat láttad, hisz ezt lázádban kibeszéled.

— Oh, Istenem!

— De még azt is kibeszélted, hogy az ifju Vaskó mily jeles ifju. Honnan tudod te azt, hogy az idegen ő volt?

— Béné mondta meg azon reggel, mikor a temetőbe jött, hogy ő Vaskó Gyéza. Oh, ha atyám jelenlétében nevé is említém lázában!

— Emleked igenis, leányom! De csak azt mond atyádnak, hogy hallottad Gézát a néptől dicsérni; s neked, ki magad az erény vagy, igen szellemedre hatott az apa és fiu közötti ellentét. Ez esemény mind feledékenységbe fog menni. Az uraság megtudván, hogy egy szegény sírkert-őr leánya vagy, nem figyel rád. Atyádat nyugtasd meg okosan; és kérlek, takard el je-

les tulajdonaidat, melyeket az apáczától s atyádtól nyertél; mert igen rossz esemény következhetne belőle. A lovag ifju és heves; észrevénné regényességed, s képes lenne téged társaságára méltatni. Pedig atyádnak különös élettervei vannak; azt a gyalogot el nem szenvedné, ha leányát valaki elcsábítaná. Vigyázz, leányom! Becsületed s életed van a koczán! És még atyád nyugalma, ki téged igen szeret s félt!

Etelka sirt. Ez mind való — felelé busan. Mért nem nevelt engem apám úgy, mint sor-somhoz illet volna? Mért adott engem zárdába, hol nekem oly nevelést adtak, mint urhölgynek? Mért, mikor onnan apám kihozott, egy évig fegyverforgatásra, lovaglásra, lóhajításra tanított, egy erdész családnál lakunkban, rengeteg közepén, távol innen? S miéért ismét a temető lakás? hol apám porrubát öltött s engem szigorúan tilt az élvezetekről, melyeket velem megkedveltett? ! Ez-e az atyai szeretet, mit ön említ?

— Ezekre atyád tudna felelni. Reményem, foz is nem sokára! Én neked gyermekem csak azt mondom, légy erényes; vész idején erélyes, okos. Többi lsten dolga.

— Rám jó talán valami veszély? — rettenve kérdé Etelka.

A pap sohajtott s intett, hogy valaki jó a szobába, lépteket hallott.

Az ajtó megnyílt s Géza állt ott, a papra, azután Etelkára bámulva szóltanul.

Etelka felszökött, de egy perc múlva alétlan székére visszahanyatlott.

A pap és Géza fogták meg, hogy le ne essék.

E perczben ismét ajtó nyílt, s Hegyessváry ott állt, mereven, hajszálai fölegyenesedtek.

tin,
tők
11—
Hon ingek
oll-féle chiffonból
20 kr, 2 frt 60 kr,
ÉROK,
1 ó k,
ENDÖK,
k, keztyük.
nyők.
mek ruhácskák,
posztók,
és Doskin.
AJOS FIAI
GNEL.
40—

vele s a kormány módját éjti, hogy simán le-bonyolítottassék. A német haloldall részéről Ple-ner mond egy alkalommal beszédet s napirend-terést indítványoz. A vád azért történik, mert Schönborn gr. német járásbírósgót állított föl egy cseh-német helyen.

A valuta és az osztrákok. Az osztrák pénzügyminiszteriumban, mint felhiva-talosan jelentik, javában dolgoznak a valutaja-vaslatok megokolásán. A javaslatok nagy többségre számíthatnak az osztrák képviselőházban, az ellenzék az összes szavazatok egy ötödét sem fogja elérni. Ugyancsak felhivatalosan je-lentik, hogy a németországi sajtóbeli felszólá-lások nem fogják késleltetni a rendezést. We-kerle miniszter, támaszkodva az ország közvé-léményére, ragaszkodik a gyors lebonyolításhoz. A Rothschild-csoport képviselői e hét végén Budapestre jönnek, hogy a konverzió dolgában tárgyaljanak.

Összeesküvés a szultán ellen. Galaczból hivatalosan jelentik, hogy összeeskü-vest fedeztek föl a szultán ellen. Nyolcz em-bert már el is fogtak. Mind a nyolcz örmény. Az elfogattak szoros összeköttetésben állanak azokkal az összeesküvőkkel, a kiket a minap Ruszcsukban tartóztattak le. A bukaresti ügyész-ség és a galaczi rendőrség nagyon dicsérete-sen viselte magát. Galacson egy orosz kémét is fogtak el, a kit rögtön Bukarestbe vittek.

Tallózás.

(Zöld május. — A nemzeti szellem hanyatlása. — »Finita la comedia!« — »Pro litteris et artibus.«)

A v ö r ö s m á j u s, melytől annyira ret-tegtek az európai kormányok, — mi nálunk z ö l d m á j u s maradt. Madárdal, virágfaka-dás, tavaszi verőfény jellemezte a természet-nek e szép ünnepét, melyet a szocialisták munkás-ünnepé szeretének tenni, hogy ezzel is szaporodjék a szent heverd-élnapok száma. Annyi bizonyos, hogy a szocialisták szép na-pot választottak ünnepnapul s május elseje az idén éppen vasárnapra esvén, egyuttal egyhá-zi ünnep is volt.

Debreczenben — a mi konzervatív jelle-gű városunkban — nem is vegyült az ünnep-zajába szocialista hangulat, — de anélkül is élénk volt a város, illetve a nagyerdő, hova már korán reggel megindult a néparadat. A helyi vasút fellobogozott és fellombkoszorozott vonatai mindig tömve voltak, terjedelmes csa-ládapák és ábrándos lelkű leánykák siettek a nagyerdőre, előbbieket sört inni, utóbbiak pe-dig gyöngyvirágot szedni.

Daltól, zenétől, jó kedv kacajától vissz-hangzott az erdő, — csupa költészet volt az egész nap. Ma aztán megkezdődött a próza: a lakásváltoztatások és költözködések ideje. — Emeletnyi magasságra megrakott társzekerek sokasága hirdeti, hogy mily kevés embernek van saját háza Debreczenben, hol nyugodtan meghuzhatná magát s ne kellene a költözkö-dés kinszenvedésén átessen.

Mennyivel boldogabb a madár, mint az ember! Neki szabad fészket rakni azon az ágon, a melyik neki megtetszik, míg az embe-riség, különösen a városi lakosság legnagyobb része nincs abban a helyzetben, hogy ott üt-hetné föl tanyáját, a hol neki tet-zik!

XXXI.

A pap rettentő kínos zavarba jött. Melyik-nek legyen most legjobb barátja? melyiknek hazudjon? Végre föltalálta magát s mondta Gé-zának: Köszönt-e a segélyért nagyságos uram! méltóztatnék rám várni, sajnálom, hogy értem ide méltóztatott fáradni! Itt van ön? mondá, Hegyesvárhoz fordulva — kérem, küldje be azt a nőcsélédet, a nagyságos ur épen e perc-ben lépett be, hogy segélyért akartam kiáltani!

Sára megjelent; ő a másik teremben volt, midőn Géza bejött, s a papról kérdezősködött, hogy itt van-e valóban? s a szegény Sára el is felelte, hogy Etelka szobájába nem illett egy idegent beutastani. Ő csak bámult a szép je-leneten; ily férfit még sohasem látott.

— Parancsol velem nagyságod? kérdé hideg udvariassággal Hegyesváry, Gézától, ki szót-lanul és halványan visszalépett a pap intésére az első szobába. Sára becsukta Etelka szoba-ajtáját; mellette maradván a pappal.

Mintha a menny ajtaját csukták volna be Géza előtt.

— Én semmit sem parancsolok; a pa-pot keresni ide jöttem, lovaglásomból vissza-terve. Nélküle unom magamat. De kérem, ki ez a hölgy? s mit akar itt a pap vele?

— A hölgy beteg leányom, a pap orvos, és gyógyítja.

Géza megkapta az ör kezét: Ön leánya? de csak gyámleánya nemde?
— Édes leányom!
— Ez urhölgy?
— Ő szegény leány, nem urhölgy!
— Ki anyám sírjára fűzött rak, szemeim-mel látam őt a sírdombnál!
— Igenis! ő az.
— Mire véljem ezt, öreg? Helyzetük s

Ime, milyen szépen eljutottunk oda, a honnan kiindultunk: a szocializmushoz!

A nemzeti szellem hanyatlásának számos jelenségeivel találkozunk mostanában. — De hogy is ne hanyatlának a nemzeti szellem, midőn a miniszterelnök az ország színe előtt olyan kijelentést nem tenni, hogy a csendőr-tisztek fekete-sárga kardbojtja több tekintélyt szerez nekik, mintha nemzeti színű kardboj-tot viselnének és az ur, ki saját nemzeté-nek színeit így meggyalázta, még ma is a leg-főbb polczon, a miniszterelnöki székben ül!

Önértetes nemzet ilyen miniszterelnököt 24 óráig se tűrne meg, de hát mi belőlünk kezd kiveszni a nemzeti önértet, fásultak va-gyunk a nemzeti szellem követelménye iránt, de bezeg rászállunk a bécsi lépvesszőre s el-megyünk Radeckzyt ünnepelni!

Azt hinné az ember, hogyha a nemzeti szellem országszerte hanyatlík is, de Debre-czenben, a magyarság szívében, erről szó sem lehet. No hát a szombati városi közgyü-lés megmutatta, hogy már Debreczenben is hanyatlík a nemzeti szellem!

Küldöttségi tagokat választottak a koronázási jubileumra, mely küldöttség tagjai — a mint dukál is — magyar ruhában fognak ő felsége előtt tisztelegni. A küldöttségi tagok közé beválasztották S e s z t i n a t a Lajos urat, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara el-nökét is. Sesztina ur azonban kijelentette, — hogy ő nem kíván a küldöttségben részt ven-ni, mert ő rajta még sohasem volt magyar ruha s habár elfoglaltnak tartanak is érte, ő m a g y a r r u h á b a n e m ö l t ö z i k.

A közgyűlés tagjai a meglepetés néma-ságával fogadták e kijelentést. Vértessy Ist-ván főjegyző, ki mindig magyar ruhában jár, olyan haragos pillantást vetett Sesztina urra, mintha — egy második b. Kochmeiszter Fri-gyes állana előtte! Hogy a meglepetésből vi-gyar nem támadt, az annak köszönhető, hogy Sesztina ur helyett hirtelenében beválasztot-ták a küldöttségbe Szabó Kálmán urat, ki a megtiszteltetést elfogadván, a Sesztina ur ki-jelentése fölött napirendre tértek.

De mi hírlapírók, kik a nemzeti géniusz szolgálatában állunk, nem térhetünk e kijelen-tés fölött minden megjegyzés nélkül napi-rendre. Nekünk nagyon fájt e kijelentés, kétszere-sen fájt, hogy éppen Sesztina Lajos urtól, a kereskedelmi és iparkamara elnökötől hallot-tuk azt, mert éppen tőle vártuk volna azt, — hogy a kereskedő osztályt a nemzeti szellem ápolására figyelmeztesse. E helyett, nem mond-juk, hogy meglepetést, de idegenkedést tanusi-tott a nemzeti öltözet iránt, — melynél pedig szebb, festőibb viselete, mint általánosan el van ismerve, egy nemzetnek sincs.

A nemzeti öltözet iránti ellenszenv, — vagy idegenkedés képezi azon lejtőt, melyen a kozmopolitizmusba lehanyatlunk. Először meg-vetjük a nemzeti ruhát, azután a nemzeti nyelvet, végre pedig nemzetiségünket s ismét

leánya műveltsége, talány előttem! Megbocsás-son öregem, de sokkal inkább érdekelve ére-zem magamat leánya által, minthogy irányában részvétlen tudnék ezental maradni!

— Uram! szegény vagyok bár, de egyet-len gyermekem minden büszkeségem és kin-csem ez életben! — felele Hegyesváry, főlegye-nesedve Géza előtt, s villogó szemével ugy nézett arra, mintha mondaná: kísértésd meg ezen egyetlen kincsemről is megfosztani, ugy magam leszek hóhérod azon perczben!

Géza önkénytelen összeborzadt a sirkert-őr tekintetétől; — ugy rémlelt előtte, mintha annak arcában valamely ismerős vonásokat fedezett volna fel. Meglepetéséből magához térve, barátságosan nyujta jobbát az öregnek, ki azt nem iparkodék elfogadni. — Ön engem félreértetni látszátik — kezdé Géza jó szive legbensőbb érzelmével, s nyájasan. Ön tán azt hiszi, hogy egy romlott keblű egyéniségtől kell rettegnie, ki lánya ártatlanságának veszélyes törököt vetett!

Az öreg arczán sötét pír terjedt el, mely haragját sejteté. Reszketni kezdett egész tes-tében, s ujjait hajszálai közé vivén öntudat-lan, azokat rendetlenül összekuszálta; majd verejték gyöngyözőtt homlokán, de néhány percnyi borzasztó belküzdelme után magához térni látszáték. Szemeit, melyek zavartan ide-oda forogtak, végre ismét a megrettent Gé-zára szegezve — ki bámulta még mindig előtte állt — így kezdé szavait, halkán bár, de keble viharos érzelmeinek mély, fájdalmas hangján:

— Nagyságos ur! még egyszer ismétlem, hogy egyetlen leányom ez életben minden kin-csem s büszkeségem! A ki tőlem őt gonosz uton eltulajdonítani akarná, legyen az ur vagy koldus, halálos gyűlölettemre számíthatna.

(Folyt köv.)

eljutunk Mária Theresia korába, midőn nem-zetiségéből csaknem teljesen kivetkezett a magyar!

Végül még csak arra vagyunk kíván-csiak, hogy midőn Sesztina ur az ő felsége által adományozott rendjelt megköszönte, ak-kor is német ruhában jelent-e meg, holott ő felsége elvárja a magyar embertől, hogy előt-te magyar ruhában jelenjék meg?!

Ugy halljuk, hogy a debreczeni szintár-sulat szombaton befejezte előadásait. A szin-igazgató ur megmutatta, hogy a sajtó támo-gatása nélkül is lehet anyagilag sikeres elő-adásokat produkálni, — viszont mi is meg-mutattuk, hogy színi referáda nélkül is lehet tartalmas lapot szerkeszteni. A szinigazgató urnak a helyi sajtó iránt tanusított kicsinyöl bánásmódja okozta, hogy a szintársulat elő-adásairól az egész idény alatt hallgattunk s fogadja a szinigazgató ur utólagosan is kö-szönetünket, hogy megmentett bennünket at-tól a temérdek kellemetlenségtől, mely a szí-ni referádaival együtt sokzott járn!

A debreczeni műpártoló közönség pedig, mely már kitűnő szintársulatokat engedett megbukni: vizsgálatlódjék. Egyik ügyes ven-déglőnk már meglette a lépéseket az iránt, hogy — sängerajt szerződött. A cserén nem sokat veszít a t. közönség!

Debreczen város törvényhatósága, a koronázási jubileum emlékére, valószínűleg ala-pítványt tesz irodalmi és művészeti célokra.

Végre tehát a skriblerekkel is kezd tör-rődni a nemes város. Kezdi valahára belátni, hogy az az izgága skribler-had nemzeti és közczélokot szolgál, illő tehát, hogy a város terített asztaláról nekik is jusson egy-két mor-zsa. Hanem magának a nemes tanácsnak nem igen jutott volna eszébe e dolog, ha meg nem teszi az indítványt egy ellenzéki bizottsági tag, a mi Samu barátunk.

Neki megbocsátható, hogy ilyen indít-ványt tett, hisz ő maga is — skribler!

Sarló.

Ujdonságok.

*** Néh. Révész Bálint püspökünk irodalmi hagyatéka ügyében.** Váro-sunk mult évben elhalt nagy férfja még éle-tében reám bízta hátrahagyott műveinek sajtó alá rendezését és kiadását. Midőn az erre vonatkozó megrendelési felhívást az alábbiak-ban közlöm, tisztelettel és bizalommal kérem egyszermind a nemes város lakbakt, férfiakat és nőket egyaránt, hogy támogatassanak engem a művek kiadásában. Hiszen néh. Révész Bálint, a püspök, egyszermind a debreczeni ev. ref. fényes egyháznak is lelkesze vala: a mi szívünkhöz állott ő legközelebb áldott jó szívével, s kiadandó imádságait és beszédeit legnagyobb részben minékünk mondotta, mi közöttünk tartotta. Sok lesz ezen imádságok és beszédek közt olyan, mely édes — bus hangjával az esetleg régmúlt időkől egyesek szívében a fájó, vagy az örvendező emléke-zet hurjait fogja megérinteni, de mind olyan lesz, mely ujra elénk varázsolja azt a nagy lelket, ki csak szeretni, az örvendezőkkel örülni, a sírókkal pedig sírni tudott.

Megjegyzem, hogy a mű kiadásával járó összes teendőket, tehát nemcsak a sajtó alá rendezést, hanem a majd megjelenendő köte-tek expedíaltására való felügyeletet is, az özv. urnó nevében és megbízásából végzem.

E művek halotti imádságokból, orációk-ból, beszédekből, alkalmazásokból, továbbá kö-zönséges, ünnepi és alkalmi egyházi beszédek-ből, s végre eddig még napvilágra nem látott különféle imádságokból s liturgiiai beszédekből állanak.

Néhai Révész Bálint megérdemli azt a magyar protestáns s közelebbről az ev. ref. egyház hivatól, hogy irodalmi hagyatéka napvilág elé kerüljön, hogy ezen rendkívül so-kat dolgozott egyházi férfi meg holta után is megtiszteltessék eddig ki nem adott művei kö-zül az általános érdekűeknek kiadása által.

E művekre nézve a következő prospec-tust állítottam össze:

Számításom szerint körülbelül 5 vagy 6 kötet bocsátható e művekből sajtó alá. Az első kötet tartalmazni fogja az el-hunyt szerző halotti imádságait, előfóházok-kal, megáldásokkal, továbbá eddig még nyom-tatásban meg nem jelent különféle imádságait, s lehetőleg orációit és liturgiiai beszédeit.

A második és harmadik kötetben halotti egyházi beszédeit bocsátom sajtó alá, s eset-leg a másolók kötet elején adom orációit és liturgiiai beszédeit.

A negyedik, ötödik s talán a hatodik kö-tetben közönséges, ünnepi és alkalmi egyházi beszédei fognak megjelenni.

Midőn még megjegyzem, hogy az 5 vagy 6 kötet művet a jövő 1893. év október haváig teljesen ki fogom adni, s a folyó 1892. év vé-géig a három első kötetet mindenesetre nap-világ elé szándékozom bocsátani, egyelőre ezen

három első kötetre hirdetek megrendelési fel-hívást olyformán, hogy elfogadom az előfize-tési pénzt kötetenként folyó 1892. év május 31. s augusztus 31-én történendő befizetésekkel, kötelezven magamat, hogy előfizetőinknek az egymás után megjelenendő köteteket folyó évi június 30., szeptember 30., és november 30-ik napján — e határnapokat meg nem tartók-nak utánvételt — pontosan megküldendem. A mű egyes kötetének ára 2—2 frt lesz s egy-egy kötetben körülbelül 20 ívet fogok adni.

Teljesen fölöslegesnek tartom, hogy az elhunyt nagy egyházi embernek irodalmi érde-meit, képességét nagy szavakkal dicsérgessem, hogy e vállalatot a nemes város közönségének figyelmébe ajánlgassam.

A mű nyomdai kiállítását Debreczen vá-ro nyomdaja vállalta el, melynek erre való teljes képességét mindenki ismeri, s nemes am-bíciójának tartja, hogy városunk elhunyt nagy embere irodalmi hagyatékát díszes külső kiál-lításban juttassa világ elé.

A megrendelési pénzeket kérem nevemre (Debreczen, Fűvészert-utca 1079. sz. a.) má-jus 31-ig beküldeni.

Debreczen, 1892. április. 30.

Csiky Lajos

ev. ref. theologiai tanár.

*** Az arczul vert honvéd.** A Deb-reczenben egy közös hadseregbeli kezelő-tiszt által az utcán arczul vert honvéd ügyében a képviselőház szombati ülésén Thaly Kálmán ismét felszólalt. Figyelmeztette az elnököt, hogy e katonai brutalitás tárgyában egy hónappal ezelőtől interpellációt intézett a honvédelmi miniszterhez, ki azonban betegsége folytán a választ még nem adhatta meg. Miután tudomása szerint az ügy már el van intézve, kérte az elnököt, intézkedjék, hogy a választ vagy az államtitkár adja meg, amire már volt pre-cedens, vagy a kormány valamelyik tagja. Az elnök megígérte, hogy intézkedni fog.

*** Debreczen város főllirata.** melyet a koronázási jubileum alkalmából ő felségéhez intéz, következőleg hangzik:

Császári és Apostoli Királyi Felsőg! Legkegyelmesebb Urunk!

A folyó 1892. évi június 8-án 25 éve lesz annak, hogy a magyar szent korona Felsőged-nek dicső fejére feltételett.

Eme különben is felette fontos közjogi tény forduló pontot képez nemzetünk történeté-ben, mert nemcsak ősi alkotmányunkat nyertük vissza, hanem több mint 300 évi kétséges ál-lapotunknak is egyszerre vége lett.

Izrael 40 évig bujdosott a pusztában; a magyar nemzetet több mint 300 évi meg-próbáltatás után Felsőged mint egy új Józsué bevezette az alkotmányos élet ígért földjére.

Egy új és boldogító korszak nyílt meg előttünk, a melyben a felséged alkotmány-szeretetének és törvény-tiszteletének vesta tü-zenél a honfiai keblekre vissza lért a hit és bi-zalom egy jobb jövő iránt s békeben munkál-kodhatunk, hogy a múltval nemzetek sorában a magunk számára kivijjuk azon helyet, a mely nemzetünket történelmi multjánál és jövő hi-valásánál fogva megilleti.

Ami bízalom a nemzet ősi erényeiben, a melyet Apostoli Felsőged irányunkban tanusítani meg nem szűnt nemzetünk iránt — mely a trónnak ledőlhetlen gyámlója — eddig még nem ismert nagyságra nevelte s népünk határtalan tiszteletét és odaadó szeretetét, melyek a koronának legszebb ékességei, a rajongásig fokozta.

Es ha végig pillantunk a felettünk lezaj-lott utóbbi századok történetén: ugy találjuk, hogy sokat szenvedett, rokotalan és árva nemzetünk Felsőgedben szerető atyjára talált, hogy Felsőged igaz meggyőződést nyert a fe-lől, hogy széles birodalmának minden népei között a trónnak legerősebb és legmegbizha-tóbb támaszáva a magyar nemzet lett; ugy találjuk, hogy alkotmányos nemzeti életünk mindama jótéményeit, melyeket az elmúlt negyedszázad alatt élveztünk, a Felsőged böl-csességének, s lovagias törvény- és alkotmány tiszteletének köszönhetjük.

Ezért ószinte szívvel fakad a mi mélyen érzett halánk, soha el nem muló a mi igaz szeretetünk és hálózhatatlan a mi minden ál-doztatra kész büszségünk.

A midőn ez alkalommal az elmúlt 25 év áldásos eredményei felett — Felsőged iránt hálózatos szívvel — örvendezve ünnepet ülünk, eszedezvén a mindenható Istenhez, hogy Felső-ged drága életét népeinek boldogítására, külö-nösen pedig nemzetünknek üdvére minél mesz-szebb terjessze ki: a legmélyebb alázattal kér-jük Felsőgedet, hogy alattvalói büszségünknek ezen egyszerű, de őszinte szívöl származó nyilvánulását kegyelmesen fogadni méltóztatssék.

A kik egyébirant hódoló tisztelettel s vál-tozhatatlan hűséggel továbbra is maradtunk. Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1892. ápril 30-án tartott rend-kívüli közgyűléséből.

Császári és Apostoli Királyi Felsőgednek leghívebb alattvalói: Debreczen sz. kir. város közönsége.

*** Május elseje.** Gyönyörű tavaszi idővel köszöntött be a természet legszebb hónapja, május. Pazar pompával töndöklött a tavasz s városunk lakossága sietett is élvezni a szép na-pot. A nagyerdőt felkereste mindenki, a ki csak tehette. Zeneszótól viszhangozott a vígadó környé-ke s a helyi vasút újabb és újabb rajokat szál-lított a lombosodó fák alá. Még késő este is

sokan időzte-dik napjánna-gesen a köz-ég s sűrű va-tavaszi zápo-gyakran me-ga gazdákna-kikre így költözés.

*** A t**
Vilmos 7-ik debreczeni le a pozsonyi váról s fejezt hogy agyvel veszélyes.

*** A m**
gel 4 óra u csak esti 7 le, a nappal 4 óra 8 per 12 perczel óra 40 p. Eg 1 ó. 13 p. A 8 1/2 órákor, vésse, utols 4 óra tájban kor. A 11. é holdfogyatko nem 2 óráig

*** Zás**
ifjuság f. hó lesi ünnepét részletes pró csak annyit B o t h k beszédet K ő tart, alkalm bolcska M mely esti 7 munkás-dale

*** A ka**
pénzek. Midőn Sárka februárban sikkasztott kezelt. De a sem sikkaszt ellenőrzik véget s mik rosát, hogy kiderült az fizetéseképtel török fejéke községi pó huzzák, hal eközben lo

*** Elj**
körörvess el Stoffa Ján leányát.

*** A f**
intézmény mint a főisp sen károsan belügyminis a belügymin delegált főisp eljárásnak a mutatkozna páni titkáro rozta el s f lásra ezent személyzel

*** Hy**
Simonffy Gy des és katon leányát, elje földbírtokos. ju pár frige

*** A po**
fák, Délelőtli áll egy délczé fényben és a Egyszer véget. A szoms nek. Egyszerre gal rohan ki e Utána n S a sze társaságának kos ural talál nemtőjének st tolvajt.

*** A ház**
veszi a nyomó A nemez peli a zsákmá — Itt a A rendő erre a felszól — Hová én oda a p

*** Vá**
váltórtározó kezességi ol tokért, mely jától fogva zességet vá hogy azoka a kezességi hitelező bi kuria f. év miután ez kelet napi foglalja.

*** Te**
kör helyez Gáll József

Női-ruhaszövetek, gyapju voileok,
mosó voileok, batist, zephir, atlas-satin,
vásznak, kész fehérneműek,
szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők

SZABÓ LAJOS FIAI

üzégnél.

(171) Leszállított árúk az egész idény alatt. 12—

KARDOS LÁSZLÓ
Czegléd-utca
legnagyobb választék
szintartó női ruha-
szövetekben.

ugymint:

**belföldi és angol
zefirek,
szerb vásznak,
ajouros szebbnél-szebb
nyári ruhaszövetek,
szines piquettek.**

(178.)

Ingyen selymértéke.

Az országos selymentenyésztési fel-
ügyelőség Szegzárdon Tolnamegye, ingyen
és bérmentve küld selymértékét mindazok-
nak, kik ez iránt **haladéktalanul**
hozzá fordulnak.

(191.)

Urak

(68.) 20—26.

kik nem gyengésségekben szenvednek, hozzássák meg
a Volta tanár által szerkesztett, minden állam-
ban szabadalmazott, önhasználatra alkalmas
„Refactor” nevű galv. elekt. készülékről szóló
íhuzstrált röpiratot. A testen való ártalmatlan
hordásáért felelősség vállalattik. A legtöbb orvos
által kipróbálva, ajánlva és rendelve van. — A
zsebben kényelmesen hordható röpirat ingyen
küldetik (borítékban 10 kros bélyeggel) **Theo
Biermanns** elektrotechnikus által, Bécs
I. Schulerstrasse 18.

Egy előkelő gyári-áruház

lakatos és bádogos árúknak

egy a vevő közönségnél bejáratos képviselőt
keres Debreczenben.

Ajánlatok intézendők **Ehrlich G.
Gusztávhoz** Budapest Károly-körút 15.
(195.) 1—1.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. egyház tulaj-
donába tartozó Vecsey-féle gőz- és szél-
malom eladása végett **f. évi május
hó 19. napján délután 3 órakor**
az egyház tanácstermében új árverés
tartatik.

Az árverési feltételek, valamint az
eladandó malomhoz tartozó tárgyak lel-
tári jegyzéke az egyház irodájában a hi-
vatalos órák alatt bármikor megtekin-
tetők.

Kelt Debreczenben, 1892. ápr. 29.

Beke Mihály.

(193.)

1—1.

Férfi chifon ingek

a hirneves Schroll-féle chifonból
1 frt 90 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt 60 kr,

**GALLÉROK,
k e z e l ő k,
NYAKKENDŐK,
harisnyák, keztyük.**

**Napernyők.
esernyők.**

Kész mosó gyermek ruhácskák,
**Brassói posztók,
TRICOT
Peruvien és Doskin.**

SZABÓ LAJOS FIAI

ÜZÉGNÉL.

(8.)

41—

BOR-KIVONAT.

Olyan kiválóan egészséges bornak pillanatnyi készítésére ajánlom ezen **jónak bizo-
nyult** különlegességet, mely a valódi természetes bortól meg nem különböztethető.
2 kilo ára (100 liter borhoz elegendő) 5 frt 50 kr. Használati utasítás ingyen mellékeltek.
Jótállok legjobb eredményért és egészséges gyártmányért.

Borszesz-megtakarítást

érhetünk el túl nem szárnyalt **erősítő esszenciával**, pálinka erősítéséhez, mely az italnak
kellemes, csipős ízt kölcsönöz és csak nálam kapható.

Ára 3 frt 50 kr kilónként (600—1000 literhez) használati utasítással együtt.
E különlegességeken kívül mindenféle jószágban felül nem mult **esszenciát** aján-
lok rum, cognac, finom likör st. gyártására. Receptek ingyen mellékeltek. Árjegyzék ber-
mentve.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP,

Esszencia-különlegességek gyára Prágában.

181.

Szolid megbízottak kerestetnek.

3—50.

Fürdő megnyitás!

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, miszerint a h-
nánási határba a várostól 2/3 órányi távolságra fekvő, **egészen ujonnan
épült s kellő kényelemmel berendezett**

fürdő helyiségemet

a saját kezelésem alatt folyó évi május hó 1-én megnyitottam.

K. Nagy Lajos,

fürdő tulajdonos.

(196.) 1—1.

Lakás berendezésekhez

szőnyeg, butorszövet,
FÜGGÖNY,

viaszos vászon

Parkett,

lynoleum (parafaszőnyeg,

**nagy
választékban**

teljesen

leszállított áron

Kunz József és Társa.

üzégnél DEBRECZENBEN, kistemplombazár.
(127.) 28—

J. LIEBE PÁL gyára: Drezda.
Liebe-féle Sadruga bor,
Casara Sadruga esszencia, néhez emésztés ellen.
(139.) Eredetiben kapható: **Rotschnek**
V. Emil gyógyszerárban Debreczen. II.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedör-
szölést csúsz, köszvény, tagszagatás
stb. ellen legjobban ajánljuk a t. cz.
közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és
70 kr. és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak Horgonnyal valódi!

492.

(II.)

17—14.